

חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 123), התשס"א-2000*

1. בפקודת מס הכנסה¹ (להלן – הפקודה), בסעיף 1, אחרי ההגדרה "פקודת החברות" יבוא "חוק החברות" – חוק החברות, התשנ"ט-1999².
- תיקון סעיף 1
2. בסעיף 101(ב) לפקודה, במקום פסקה (2) יבוא:
- תיקון סעיף 101
- "(2) נמכרו המניות לאדם (להלן – המקבל), כשעל המכירה חל פטור ממס או שהמכירה לא חויבה במס – לא יראו בכך מכירה; מכר אותן המקבל – יראו בכך מכירה לראשונה";
3. בסעיף 103 לפקודה –
- תיקון סעיף 103
- (1) בהגדרה "מיזוג" –
- (א) האמור בה יסומן (1) ובסופה יבוא:
- "או בהתאם לפרק הראשון בחלק השמיני בחוק החברות";
- (ב) אחרי פסקה (1) יבוא:
- "(2) לענין סעיף 103, העברה של 80% לפחות מן הזכויות בחברה או בכל אחת מהחברות (להלן – חברה נעברת) לחברה אחרת בתמורה למניות שיוקצו בחברה האחרת, ובלבד שבעלי הזכויות והצדדים הקשורים להם, שהעבירו זכויותיהם בחברה הנעברת, העבירו את כל זכויותיהם בהעברה כאמור, לחברה האחרת (להלן – תיקרא גם החברה האחרת "חברה קולטת");
- (3) ביצוע שרשרת מיזוגים";
- (2) במקום ההגדרה "צו מיזוג" יבוא:
- "צו מיזוג" – צו שניתן לפי סעיף 351 לחוק החברות";
- (3) אחרי ההגדרה "צו מיזוג" יבוא:
- "מועד מיזוג" –
- (1) לענין מיזוג על פי צו מיזוג – תום שנת המס שבה ניתן צו המיזוג או תום שנת המס שקדמה לה, ובלבד שלא יקדם למועד הגשת הבקשה למתן צו המיזוג;
- (2) לענין מיזוג לפי הפרק הראשון בחלק השמיני לחוק החברות – תום שנת המס שבה חל המיזוג, ובלבד שלא יקדם למועד החלטת האסיפה הכללית של כל אחת מהחברות המתמזגות לפי סעיף 320(א) לחוק החברות;
- (3) לענין מיזוג לפי סעיף 103 ב – מועד החלפת המניות;
- "מיזוג מאושר" – מיזוג שבית המשפט אישר לפי סעיף 321 לחוק החברות או מיזוג שעל פי החלטת בית המשפט לפי סעיף 319 לחוק החברות, אין לעכבו ואין למנוע את ביצועו במועד שקבע בית המשפט;

* נתקבל בכנסת ביום כ"ט בחשון התשס"א (27 בנובמבר 2000); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 2911, מיום כ"ג בתמוז התש"ס (26 ביולי 2000), עמ' 530.
1 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התש"ס, עמ' 257.
2 ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

“התקופה הנדרשת” –

(1) לענין מיזוג על פי פסקה (1) להגדרה “מיזוג” – התקופה הארוכה מבין שני אלה: תקופה של שנתיים המתחילה במועד המיזוג או תקופה שתחילתה במועד המיזוג וסופה שנה לאחר תום שנת המס שבה ניתן צו המיזוג או אושר המיזוג, לפי הענין;

(2) לענין מיזוג על פי פסקה (2) להגדרה “מיזוג” – התקופה שתחילתה במועד המיזוג וסופה שנתיים מתום שנת המס שבה חל מועד המיזוג;

“שרשרת מיזוגים” – מיזוג נוסף אחד או יותר (להלן – מיזוג נוסף), שבו משתתפת חברה שהשתתפה במיזוג קודם, המתבצע במהלך התקופה הנדרשת של המיזוג הקודם, ובלכך שמתקיימים שני אלה:

(1) תנאי הזכאות לפי סעיף 103 מתקיימים לגבי כל אחד מהמיזוגים;

(2) התנאים הקבועים לפי סעיף 103(6) היו מתקיימים גם אילו המיזוג הראשון בשרשרת המיזוגים וכל מיזוג נוסף, היו מתבצעים כמיזוג אחד במועד המיזוג הנוסף; לשם כך יובא בחשבון שווי השוק של כל אחת מהחברות שהשתתפו במיזוג במועד המיזוג הראשון ובכל אחד ממועדי המיזוגים הנוספים, כשהוא מתואם לפי שיעור עליית המרד, ממועד אותו מיזוג שבו השתתפה כל אחת מהחברות עד למועד המיזוג הנוסף האחרון;

“צד קשור”, לחבר בני אדם (בהגדרה זו – תאגיד), או ליחיד – מי שמתקיים בו אחד מאלה:

(1) קרוב כהגדרתו בסעיף 76;

(2) בעל שליטה בתאגיד;

(3) חבר בני אדם שהתאגיד או שהיחיד בעלי שליטה בו;

(4) לתאגיד ולחבר בני האדם יש אותו בעל שליטה³;

(4) במקום ההגדרה “בורסה” יבוא:

“בורסה” – לרבות בורסה בחוץ לארץ ושוק מוסדר;

“שוק מוסדר” – מערכת שבאמצעותה מתנהל מסחר בניירות ערך על פי דין המדינה שבה הוא מתנהל³;

4. תיקון סעיף 103 א בסעיף 103א לפקודה –

(1) בכותרת, אחרי “עמותות” יבוא “חברות ממשלתיות, חברות בת ממשלתיות”;

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

“(א) הנציב, בהתייעצות עם מנהל רשות החברות הממשלתיות, רשאי לאשר כי הוראות חלק זה יחולו על חברות ממשלתיות וחברות בת ממשלתיות בשינויים שקבע, לרבות אי תחולה של חלק מהוראות חלק זה, ובלכך ששיעור ההחזקה של המדינה או של רשות הפיתוח כמשמעותה בחוק רשות פיתוח (העברת נכסים), התש”י-1950³, בזכויות לרווחים ובזכויות לנכסים בפירוק,

³ ט”ח התש”י, עמ’ 278.

בחברות כאמור, במישרין או בעקיפין, לא יפחת במועד שינוי המבנה, מ־90%;
בסעיף קטן זה, "מנהל רשות החברות", "חברה ממשלתית", ו"חברה בת
ממשלתית" – כהגדרתם בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975⁴.

הוספת סעיף 103א1

5. אחרי סעיף 103א לפקודה יבוא:

103א.1 (א) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי
תנאים לסמכות לשינוי
בתקנות, להגדיל כל יחס שנקבע בסעיף 103ג, לשנות את שיעורי החזקה
הנדרשים באותו סעיף או לקצר את התקופה הנדרשת, והכל לענין
התנאים לזכאות להטבות המס לפי חלק זה; תקנות לפי סעיף זה יכול
שיותקנו לסוגים מסוימים של שינויי מבנה או לסוגים מסוימים של שינויי
מבנה בחברות מסוימות בשים לב לייחודיות חברות כאמור במשק.
(ב) הנציב רשאי, על אף האמור בהגדרה "מועד מיזוג" שבסעיף
103 ועל אף הוראת סעיף 105ג(9), לקבוע מועד מיזוג אחר או מועד פיצול
אחר, בתנאים שקבע.

תיקון סעיף 103ג

6. בסעיף 103ג לפקודה –

- (1) בכל מקום, במקום "בתקופה שתחילתה במועד המיזוג וסופה שנתיים לאחר
תום שנת המס שבה ניתן צו המיזוג" יבוא "בתקופה הנדרשת";
- (2) בפסקה (א)6, בסופה יבוא "במועד המיזוג";
- (3) בפסקה (7) –
- (א) בפסקת משנה (א), במקום "פקודת החברות" יבוא "פקודת החברות, חוק
החברות";
- (ב) בפסקת משנה (ב), אחרי "בפקודת החברות" יבוא "או בחוק החברות";
- (4) בפסקה (8), במקום פסקת משנה (א) יבוא:
"א) כל אחד מבעלי הזכויות בחברות המשתתפות במיזוג מחזיק בתקופה
הנדרשת בכל הזכויות שהיו לו מיד לאחר המיזוג בחברה הקולטת";
- (5) בפסקה (9) –
- (א) ברישה, במקום "במהלך השנתיים הקבועות בפסקה (6)" יבוא "במהלך
התקופה הנדרשת";
- (ב) בפסקת משנה (א), במקום "הקבועה בפסקה (6)" יבוא "הנדרשת";
- (ג) בפסקת משנה (ב), הסיפה החל במילים "ובלבד שניתן אישור הנציב" –
תימחק;
- (6) אחרי פסקה (9) יבוא:

"(9א) על אף האמור בפסקה (8), ונוסף על הוראות פסקה (9), לא יראו שינוי
זכויות לאחר המיזוג אם אחד או יותר מבעלי הזכויות בחברות המשתתפות
במיזוג –

- (1) מכר זכויות שלא מרצון;
- (2) מכר בתקופה שתחילתה שנה ממועד המיזוג, את כל הזכויות שהיו
לו בחברה הקולטת לרבות זכויות שהיו למי שהוא צד קשור לו, בתמורה

⁴ ס"ח התשלי"ה, עמ' 132.

למזומן בלבד; על רוכש הזכות יחולו התנאים כאמור בסעיף זה כאילו היה בעל הזכות בחברה המשתתפת במיזוג במועד המיזוג; שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע תנאים נוספים לענין זה;

(7) פסקה (10) – תימחק;

(8) אחרי פסקה (10) יבוא:

"(11) על אף האמור בסעיף זה, רשאי הנציב לקבוע כללים ולפיהם פיצול של חברה קולטת או העברת נכסים בידי חברה קולטת, לא ייחשבו כאי קיום תנאים מהתנאים המפורטים בסעיף זה."

7. תיקון סעיף 103ט בסעיף 103ט לפקודה, במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) הוגשה הצעת מיזוג לרשם החברות בהתאם לפרק הראשון בחלק השמיני בחוק החברות, או הוגשה בקשה לבית המשפט לצו מיזוג או לאישור המיזוג בידי בית המשפט, ניתן לפנות לנציב ולבקש אישור כי תכנית המיזוג עומדת בתנאים המפורטים בסעיף 103ג, ובלבד שהבקשה לנציב הוגשה לפני מועד המיזוג."

8. החלפת סעיף 103יג בסעיף 103יג לפקודה יבוא:

103יג. ההטבות הקבועות בחלק זה לא יחולו לגבי מיזוג שאיגוד מקרקעין צד לו; ואולם רשאי הנציב לאשר תחולת חלק זה על מיזוג שבין חברה אם לחברה הבת שלה או שבין חברות אחיות, כשכולן או חלקן איגודי מקרקעין, והכל בתיאומים שיוורה; לענין זה –
"חברה אם" – חברה המחזיקה בכל הזכויות של חברה אחרת;
"חברה בת" – חברה שכל זכויותיה מוחזקות בידי חברה אחרת;
"חברה אחות" – חברה שבעלי הזכויות בה זהים לבעלי הזכויות בחברה אחרת וחלקו של כל בעל זכות בה זהה לחלקו בחברה האחרת."

9. בסעיף 103יד לפקודה, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) היה מועד המיזוג בתום שנת מס שקדמה לשנה שבה ניתן צו המיזוג, או היה מועד המיזוג בתום שנת מס שקדמה למועד שבו נעשה המיזוג מאושר, יחושבו המקדמות בהתאם לאמור בסעיף קטן (א), החל ביום שבו ניתן צו המיזוג או ביום שבו נעשה המיזוג מאושר, לפי הענין, ועד תום שנת המס שלאחר אותה שנה."

10. תיקון סעיף 103יט בסעיף 103יט(א) לפקודה, במקום "או ממועד המיזוג, לפי המאוחר שביניהם" יבוא "או מהמועד שבו נעשה המיזוג מאושר או ממועד המיזוג, לפי הענין ולפי המאוחר שביניהם", ואחרי "צו המיזוג" יבוא "החלטת בית המשפט לגבי מיזוג המאושר על ידו".

11. אחרי סעיף 103יט לפקודה יבוא:

"מיזוג על דרך 103כ. (א) לענין סעיף זה, "מיזוג על דרך החלפת מניות" – מיזוג של החלפת מניות כהגדרתו בפסקה (2) להגדרה "מיזוג" שבסעיף 103.

(ב) מיזוג על דרך החלפת מניות לא יחויב במס לפי פקודה זו או לפי חוק תיאומים בשל אינפלציה, אם מתקיימים בו כל התנאים הקבועים בסעיף 103ג, בשינויים המחויבים לפי הענין, ובתנאים המפורטים להלן:

(1) החברה הקולטת מחזיקה, מיד לאחר המיזוג ובמשך התקופה הנדרשת, בכל הזכויות בחברה הנעברת שאותן החזיקה במועד המיזוג;

(2) הוגשה בקשה לנציב לאשר כי תכנית המיזוג עומדת בתנאים כמפורט בסעיף זה, ובלבד שהבקשה הוגשה 60 ימים לפחות לפני מועד המיזוג, והנציב נתן את אישורו; קבע הנציב כי המיזוג אינו ממלא אחר התנאים הקבועים בסעיף זה, ניתן לערער על החלטתו כאילו היה צו לפי סעיף 152(ב).

(ג) התקיים אירוע מהאירועים המפורטים בפסקאות (א) עד (ג) לסעיף 103(9), לא יראו בכך שינוי בזכויות לאחר המיזוג, ובלבד שבשום מועד במהלך התקופה הנדרשת לא יפחתו זכויותיהם של מי שהיו בעלי זכויות בחברות המשתתפות במיזוג ערב המיזוג, מ-51% בכל אחת מהזכויות בחברה הקולטת וכן, לא יפחתו זכויות החברה הקולטת מ-51% בכל אחת מהזכויות בחברה הנעברת;

(ד) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע כללים לענין הפסדים המותרים לקיזוז בחברה הקולטת ובחברה הנעברת;

(ה) האמור לפי סעיפים 103(ה), 103(ו), 103(ז), 103(ט), 103(י), 103(יא), 103(יב) ו-103(יג), יחול לגבי מיזוג על דרך החלפת מניות בשנייה המחויבים לפי הענין, כל עוד לא נקבע אחרת בסעיף זה; ובלבד שלענין סעיף 103 יראו את הזכויות בחברה הנעברת כנכסים המועברים.

תיקון סעיף 104

12. בסעיף 104 לפקודה –

(1) בהגדרה "נכס", הסיפה החל במילה "לרבות" – תימחק;

(2) בהגדרה "חברה" –

(א) בפסקה (1), במקום "פקודת החברות" יבוא "פקודת החברות, חוק החברות";

(ב) בפסקה (2), אחרי "בפקודת החברות" יבוא "או בחוק החברות".

תיקון סעיף 104א

13. בסעיף 104א לפקודה –

(1) בסעיף קטן (א), בסופו יבוא:

"(4) החברה לא תהיה איגוד מקרקעין במשך שנתיים מיום ההעברה";

(2) סעיף קטן (ג) – בטל.

תיקון סעיף 104ב 14. בסעיף 104ב לפקודה, האמור בסעיף קטן (ג) יסומן (ו) ואחריו יבוא:

"(2) יראו בחברה כאמור בסעיף קטן (א) גם חברה שהועבר אליה נכס לפי סעיף זה בעבר, כל עוד ממועד הקמתה של החברה ועד תום שנתיים מיום העברת נכס נוסף, לפי סעיף זה, התקיימו כל אלה:

(א) בעלי הזכויות בחברה לא השתנו;

(ב) היחס שבין שווי השוק של הזכויות שהוקצו לכל מעביר בשל העברת נכס נוסף לשווי הנכס הנוסף במועד העברתו, הוא ביחס שבין שווי השוק של חלקו של המעביר בכל הנכסים שהעביר לחברה לשווי השוק של החברה מיד לאחר ההעברה."

תיקון סעיף 104ג

15. בסעיף 104ג לפקודה –

(1) בסעיף קטן (א) -

- (א) בפסקה (4), במקום הסיפה החל במילה "בזכויותיהם" יבוא "בזכויות החברה האם בחברה המעבירה";
- (ב) במקום פסקה (5) יבוא:

"(5) ניתן אישור בית משפט בהתאם לסעיף 303 לחוק החברות, אם היה בו צורך";

(2) סעיף קטן (ד) - בטל.

16. תיקון סעיף 104 ד - בסעיף 104 לפקודה -

(1) בפסקה (1) -

(א) בפסקת משנה (ג), הסיפה החל במילים "ובלבד שניתן אישור הנציב" - תימחק;

(ב) פסקת משנה (ד) - תימחק;

(2) אחרי פסקה (1) יבוא:

- (א1) לא יראו במכירת זכויות שלא מרצון פגיעה בהמשך ההחזקה בזכויות בחברה";

(3) בפסקה (3), במקום "במכירת" יבוא "כמכירת" והמילים "או נכסים שהועברו" - יימחקו;

(4) בסופו יבוא:

"(5) על אף האמור בפרק זה, רשאי הנציב לקבוע כללים ולפיהם פיצול או מיזוג של חברה שאליה הועבר נכס כאמור בפרק זה, לא ייחשבו כאי קיום תנאי מהתנאים המפורטים בפרק זה."

17. בסעיף 104 לפקודה, בסעיף קטן (א), במקום "עד 104" יבוא "104ב".

18. בסעיף 104 לפקודה, בפסקה (1), אחרי "ההפרש בין" יבוא "יתרת".

19. בסעיף 104 לפקודה -

- (1) האמור בסעיף קטן (ב) יסומן (1) ובו, במקום "בסעיפים 103" יבוא "בסעיף 103 כפוף להוראות פסקה (2) ובסעיפים" ואחריו יבוא:

"(2) אם התברר כי לא נתקיים במועדו תנאי למתן ההטבות הקבוע בסעיפים 104א, 104ב או 104ג (להלן - הפרה), תהא העברת הנכס אשר לא חויבה במס בעת ההעברה, חייבת במס כאמור בפסקה (1), או חייבת במס לפי שווי השוק של הנכס המועבר במועד הפרה, לפי הגבוה, אלא אם כן שוכנע פקיד השומה כי אי קיום התנאי נושא הפרה אירע בשל נסיבות מיוחדות שאינן בשליטתו של המעביר; המחיר המקורי של הנכס בידי החברה יהיה השווי שנקבע כאמור בפסקה זו ויום הרכישה יהיה היום שלגביו נקבע השווי כאמור";

(2) בסופו יבוא:

"(ד) המבקש אישור לפי פרק זה ישלם אגרת בקשה בסכום שיקבע שר האוצר ורשאי השר לקבוע אגרה שונה לסוגי העברות שונים בהתחשב, בין השאר, בשווי הנכסים המועברים או בדרך העברתם."

- ספר חוקים 1760, י' בכסלו תשס"א, 7.12.2000

"החלפת מניות 1104.ח. (א) בסעיף זה -

"החלפת מניות" - העברת מניות של חברה (בסעיף זה - חברה נעברת), לרבות זכויות לרכישת מניות (בסעיף זה - המניות המועברות), בתמורה להקצאת מניות רשומות למסחר בבורסה, בחברה אחרת, בין בצירוף תמורה נוספת ובין בלעדיה (בסעיף זה - החברה הקולטת והמניות המוקצות);

"המעביר" - מי שהעביר את המניות המועברות לחברה הקולטת;

"מניה חסומה" - מניה אשר מכירתה מוגבלת לחלוטין, על פי הוראות דין או על פי הוראות הרשות המוסמכת על פי דין לקבוע כללים לגבי מסחר בניירות ערך, לתקופה שנקבעה (בסעיף זה - תקופת החסימה);

"יום המכירה" - המוקדם מבין אלה:

(א) המועד שבו נמכרה המניה המוקצית;

(ב) מועד תום תקופת הרחיה; לענין זה, "מועד תום תקופת הרחיה" -

(1) לענין מניות מוקצות שאינן מניות חסומות -

(א) לגבי מחציתן - עשרים וארבעה חודשים מיום ההחלפה; לענין חישוב המחצית, יובאו בחשבון המניות המוקצות, לרבות המניות החסומות, שנמכרו עד לתום עשרים וארבעה החודשים כאמור;

(ב) לגבי יתרתן - ארבעים ושמונה חודשים מיום ההחלפה;

(2) לענין מניות חסומות -

(א) לגבי מחציתן - עשרים וארבעה חודשים מיום ההחלפה או תום 6 חודשים מתום תקופת החסימה, לפי המאוחר, ובלבד שיובאו בחשבון תחילה המניות החסומות שתקופות חסימתן קצרות יותר מתקופות חסימה אחרות שנקבעו לגבי יתרת המניות החסומות; לענין חישוב המחצית, יובאו בחשבון המניות שנמכרו כאמור בפסקת משנה (1) עד לאותו מועד;

(ב) לגבי יתרתן - ארבעים ושמונה חודשים מיום ההחלפה או תום 6 חודשים מתום תקופת החסימה, לפי המאוחר;

"נאמן" - מי שהנציב אישרו כנאמן לצורך סעיף זה;

"שווי במועד תום תקופת הרחיה" - הסכום המתקבל מחיבור סכום שווי המניה בבורסה בסיום המסחר בכל יום מ-30 ימי המסחר הקודמים למועד תום תקופת הרחיה, מחולק ב-30;

"תמורה נוספת" - סכום במזומן שניתן תמורת המניות המועברות, נוסף על המניות המוקצות.

(ב) (1) החלפת מניות לא תיחשב, במועד ההחלפה, כמכירתן לענין חלק ה', או לענין חוק תיאומים בשל אינפלציה, אם התקיימו כל אלה:

(א) היחס בין שווי השוק של המניות המועברות לבין שווי השוק של החברה הקולטת מיד לאחר החלפת המניות הוא יחס שבין שווי השוק של המניות המוקצות, לרבות התמורה הנוספת, לבין שווי השוק של כלל הזכויות בחברה הקולטת מיד לאחר החלפת המניות;

(ב) החברה הקולטת הקצתה מניות שוות זכויות לכל המעבירים מאותה חברה;

(ג) המעביר שילם מקדמה בשל התמורה הנוספת, בשיעור המס המרבי החל עליו לפי סעיף 121 או 126, לפי הענין; על המקדמה יחולו הוראות סעיף 91(ד) בשינויים המחויבים;

(ד) כל המניות וכן כל הזכויות לרכישת מניות של המעביר ושל צד קשור לו בחברה הנעברת, הועברו במסגרת החלפת המניות, אלא אם כן אישר הנציב אחרת, בתנאים שקבע;

(ה) הוגשה בקשה לנציב לאשר כי החלפת המניות עומדת בתנאים כמפורט בסעיף זה, ובלבד שהבקשה הוגשה 30 ימים לפחות לפני מועד החלפת המניות והנציב נתן את אישורו; אישור לפי פסקה זו יכול שיותנה במתן ערכויות להנחת דעת הנציב ובתנאים אחרים כפי שיקבע הנציב;

(ו) המניות המוקצות יופקדו בידי נאמן לצורך הבטחת תשלום המס וקיום הוראות סעיף זה;

(2) קבע הנציב כי החלפת המניות אינה ממלאת אחר התנאים הקבועים בסעיף זה, ניתן לערער על החלטתו כאילו היתה צו לפי סעיף 152(ב).

(ג) התקיימו התנאים האמורים בסעיף קטן (ב), יחולו הוראות אלה:

(1) יראו את המניות המוקצות כנמכרות ביום המכירה;

(2) התמורה תחושב על פי הוראות אלה:

(א) נמכרה המניה המוקצית לפני מועד תום תקופת הדחיה – תמורת המכירה;

(ב) לא נמכרה המניה המוקצית עד מועד תום תקופת הדחיה – שווייה במועד תום תקופת הדחיה;

והכל בתוספת התמורה הנוספת המתואמת וסכומי הדיבידנד שחולקו בשל המניות המוקצות, בתקופה שבין מועד ההחלפה לבין יום המכירה, כשהם מחולקים במספר

המניות המוקצות; לענין זה, "התמורה הנוספת המתואמת" – התמורה הנוספת כשהיא מתואמת ממועד החלפת המניות ועד ליום המכירה;

(3) הוראות סעיף 1104 יחולו בשינויים המחויבים, ולענין זה יראו את המניות המועברות כנכס;

(4) על מכירת המניות המוקצות לא יחולו ההוראות החלות על פי כל דין על ניירות ערך זרים, אלא אם כן המניות המועברות במועד ההחלפה הן ניירות ערך זרים; לענין זה, "ניירות ערך זרים" – כהגדרתם בסעיף 16ה;

(5) במכירת המניות המוקצות יחול פטור ממס על רווח ההון על פי סעיף 97(ג) אם התקיים אחד מאלה:

(א) המעביר היה פטור ממס על רווח הון על פי סעיף 97(ג) אילו מכר את המניות המועברות במועד החלפת המניות;

(ב) קודם להחלפת המניות ביקש המעביר לפי סעיף 101 כי רישומן בבורסה של המניות המועברות לא ייחשב כמכירתן וחזר בו מבקשתו;

(6) מכר המעביר את המניות המוקצות אחרי מועד תום תקופת הדחיה יראו את המניות המוקצות כנרכשות מחדש, את מועד תום תקופת הדחיה כיום הרכישה ואת השווי במועד תום תקופת הדחיה כמחיר מקורי;

(7) על אף האמור בכל דין, מיזוג או פיצול בחברה הקולטת אחרי החלפת המניות לא ייחשב כמכירת המניות המוקצות והנציב רשאי לקבוע בכללים הוראות מיוחדות לענין זה;

(8) (א) במכירת המניות המוקצות יראו כרווחים ראויים לחלוקה, לענין סעיף 94ב, רווחים ראויים לחלוקה כהגדרתם באותו סעיף שנצברו בחברה הנעברת מתום שנת המס שקדמה לשנה שבה נרכשו המניות המועברות בידי המעביר ועד תום שנת המס שקדמה לשנה שבה בוצעה החלפת המניות (להלן – שנת ההחלפה), אך לא לפני שבע השנים שבתכוף לפני שנת ההחלפה;

(ב) הנציב יקבע כללים לענין קביעת רווחים ראויים לחלוקה בהחלפת מניות כאשר המניות המוקצות הן מניות בחברה תושבת ישראל;

(9) סכום מס ששילם המעביר לפקיד השומה על הכנסה מדיבידנד בשל המניות המוקצות, שחולק בתקופה שבין מועד ההחלפה לבין יום המכירה, יתואם ממועד תשלום המס ועד יום המכירה, ויחולק במספר המניות המוקצות, שבשלהן חולק הדיבידנד, ויינתן בשלו זיכוי כנגד המס החל על רווח ההון במכירת המניות המוקצות;

(10) הוקצו מניות הטבה למעביר בתקופה שבין מועד החלפת המניות ליום המכירה, יראו אותן כמניות מוקצות;

(11) (א) היה המעביר תושב ישראל במועד החלפת המניות, יראו אותו כתושב ישראל גם ביום המכירה;

(ב) היה המעביר תושב חוץ וסעיף 89(ב) היה חל אילו מכר את המניות המועברות במועד החלפת המניות, יראו את המניות המוקצות כנכס בישראל.

(ד) התקיימו התנאים האמורים בסעיף קטן (ב), יחולו לגבי המניות המועברות שבידי החברה הקולטת הוראות אלה:

(1) רווח או הפסד שנוצר עקב מכירת המניות המועברות לא יותר לקיזוז בשנת המס שבה הוחלפו המניות ובמשך שנתיים שלאחריה, כנגד הפסד או רווח בחברה הקולטת, והכל לפי סעיפים 28 או 92, או סעיף 6 לחוק תיאומים בשל אינפלציה, לפי הענין, ובשלוש השנים הבאות לא יותר לקיזוז רווח או הפסד שנוצר עקב מכירת המניות המועברות כאמור כנגד רווח או הפסד שנוצר ממכירת נכסים שיום רכישתם לפני מועד החלפת המניות; התקופות המנויות בפסקה זו לא יובאו במנין ההגבלה הקבועה בסעיף 92(ב) לגבי תקופת הקיזוז;

(2) (א) כיום הרכישה של המניות המועברות ייחשב מועד החלפת המניות, וכמחיר מקורי של המניה המועברת ייחשב שווי השוק של המניות המוקצות בעת החלפת המניות, בתוספת התמורה הנוספת, אם ניתנה, כשהם מחולקים במספר המניות המועברות;

(ב) על אף האמור בפסקת משנה (א), אם ערב החלפת המניות, המעביר והחברה הקולטת הם צדדים קשורים, רשאי פקיד השומה לקבוע -

(1) כי מחירן המקורי של המניות המועברות יהיה התמורה כאמור בסעיף קטן (ג)2, וכיום רכישתן ייחשב יום המכירה של המניות המוקצות כפי שנקבע למעביר, אף אם החברה הקולטת מכרה את המניות המועברות לפני יום המכירה;

(2) כי אם נמכרו המניות המוקצות בכמה מועדים, יהיה המחיר המקורי של המניות המועברות סכום התמורה הכוללת של כל מכירות המניות המוקצות, וכיום הרכישה של המניות המועברות ייחשב יום המכירה האחרון שנקבע למי מהמניות המוקצות, אף אם החברה הקולטת מכרה את המניות המועברות לפני יום המכירה האחרון כאמור.

(ה) לענין סעיף 102(ג), החלפת מניות לא תיחשב כמכירת המניות המועברות; הנציב רשאי לקבוע בכללים הוראות מיוחדות בדבר תחולתן של הוראות סעיף זה, בולן או מקצתן, בשינויים המחוייבים.

(ו) המקדמה כאמור בסעיף קטן (ב)1(ג) תתואם ממועד התשלום ועד ליום המכירה, ויינתן בשלה זיכוי ממס באופן יחסי למספר המניות המוקצות שנמכרו על ידי המעביר.

(ז) (1) הנאמן יודיע לפקיד השומה בכתב על מועד תום תקופת הרחיה;

(2) בעת המכירה ינכה הנאמן מס בשיעור 50% מהתמורה או בשיעור נמוך יותר כפי שקבע פקיד השומה ויעבירו לפקיד השומה בתוך שבעה ימים.

(ח) נתברר כי פרטים שנמסרו לנציב אינם נכונים או אינם מלאים באופן מהותי, או נתברר כי פרטים מהותיים שפורטו בבקשה לנציב לא ממלאים אחר התנאים הקבועים בסעיף קטן (ב)(1), רשאי פקיד השומה, לפי שיקול דעתו, לקבוע כי התמורה שקיבל המעביר בעבור המניות המועברות היא התמורה כפי שהיא מחושבת על פי סעיף זה, או שווי השוק של המניות המועברות במועד החלפת המניות, לפי הגבוה; פקיד השומה יערוך את התיאומים הנדרשים לענין המחיר המקורי ויום הרכישה של המניות המועברות בידי החברה הקולטת.

21. בסעיף 105 לפקודה, בהגדרה "חברת החזקות", במקום "חברה שכל נכסיה הן מניות בחברות חדשות" יבוא "חברה שכל נכסיה הם זכויות בחברות".

22. בסעיף 105ג(א) לפקודה –

תיקון סעיף 105ג

(1) בפסקה (5) –

(א) בפסקת משנה (א), אחרי "פקודת החברות" יבוא "חוק החברות";

(ב) בפסקת משנה (ב), אחרי "בפקודת החברות" יבוא "או בחוק החברות";

(2) בפסקה (ד)(א), אחרי "סעיף 105א(1)" יבוא "ובחברה המתפצלת הממשיכה";

(3) בפסקה (8) –

(1) ברישה, במקום "51%" יבוא "50%";

(2) בפסקה (א), המילים "למי שלא היה בעל זכויות בחברה לפני הפיצול" – יימחקו;

(3) במקום פסקה (ב) יבוא:

"(ב) הוקצו זכויות חדשות למי שלא היה בעל זכויות בחברה לפני ההקצאה";

(4) פסקה (ד) – תימחק;

(4) אחרי פסקה (8) יבוא:

"(א) על אף האמור בפסקה (ד) ונוסף על הוראות פסקה (8), מכירת זכויות שלא מרצון לא יראו בה שינוי בזכויות לאחר הפיצול";

23. בסעיף 105ד לפקודה –

תיקון סעיף 105ד

(1) בסעיף קטן (ב), המילים "ואם נמכר הנכס לפני הפיצול, יחולקו ההפסדים האמורים בהתאם ליחס ההון העצמי" – יימחקו;

(2) בסעיף קטן (1), אחרי "היה לחברה מתפצלת" יבוא "על פי סעיף 105א(1)".

תחילה ותחילה

24. תחילתו של חוק זה ביום כ"ג בטבת התש"ס (1 בינואר 2000).

אברהם (בייגה) שוחט
שר האוצר

אהוד ברק
ראש הממשלה

אברהם בורג
יושב ראש הכנסת

משה קצב
נשיא המדינה